

Результати опитування керівників підприємств Миколаївської області щодо їх ділових очікувань*

IV квартал 2025 року

* Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Миколаївської області в IV кварталі 2025 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств **Миколаївської області** у IV кварталі 2025 року свідчать, що зважаючи на війну, брак кваліфікованих працівників та дорогі енергоносії, сировину та матеріали респонденти очікували зменшення обсягів виробництва товарів і послуг в Україні, водночас позитивно оцінювали перспективи розвитку своїх підприємств у наступні 12 місяців. Очікувалося подальше зростання цін. Девальваційні очікування залишалися високими.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікували:

- зменшення обсягів виробництва товарів та послуг в Україні: баланс відповідей – «мінус» 7.1% (у попередньому кварталі – «мінус» 12.5%) (графік 1), у цілому по Україні – «мінус» 1.8%;
- зростання цін на споживчі товари та послуги: 53.3% респондентів очікували, що зростання цін перевищить 10.0% (у попередньому кварталі – 50.0%), у цілому по Україні – 56.7%. Головними чинниками інфляції респонденти називали воєнні дії та їх наслідки, витрати на виробництво та курс гривні до іноземних валют (графік 2);
- девальвацію національної валюти: знецінення гривні відносно долара США очікували 93.3% респондентів (у попередньому кварталі – 93.8%), у цілому по Україні – 87.9%;
- поліпшення фінансово-економічного стану своїх підприємств: баланс відповідей – 6.7% (у III кварталі 2025 року – «мінус» 6.3%) (таблиця), у цілому по Україні – 0.8%;
- зменшення загальних обсягів реалізації виробленої продукції: баланс відповідей – «мінус» 6.7% (у попередньому кварталі – «мінус» 6.3%). Водночас респонденти області очікували збільшення обсягів реалізації продукції на зовнішньому ринку нижчими темпами: баланс відповідей – 16.7% (у попередньому кварталі – 28.6%) (таблиця). У цілому по Україні баланси відповідей – 9.6% та 11.7% відповідно;
- повільніше зменшення обсягів інвестиційних видатків як на виконання будівельних робіт, так і на машини, обладнання та інвентар: баланси відповідей – «мінус» 33.3% і «мінус» 21.4% відповідно (у III кварталі 2025 року – «мінус» 40.0% і «мінус» 46.7% відповідно) (таблиця), у цілому по Україні – «мінус» 2.9% та 7.0% відповідно;
- зменшення кількості працівників на своїх підприємствах: баланс відповідей – «мінус» 14.3% (у III кварталі 2025 року – «мінус» 21.4%) (графік 4), у цілому по Україні – «мінус» 3.8%;
- швидше зростання цін на товари / послуги, що купують та продають підприємства: баланси відповідей – 100.0% і 73.3% відповідно (у попередньому кварталі – 81.3% і 56.3% відповідно) (графік 6). На подорожчання товарів і послуг власного виробництва, за оцінками респондентів, найбільше впливали ціни на енергоносії та сировину, матеріали, а також курс гривні до іноземних валют (вплив чинника посилювався – 60.0% відповідей порівняно з 37.5% у попередньому опитуванні). Вище, ніж у попередньому опитуванні, респонденти оцінили вплив проблем з логістикою (графік 7);
- вищі темпи зростання витрат на оплату праці одного найманого працівника та на одиницю продукції: баланси відповідей – 66.7% та 53.3% відповідно (у попередньому кварталі – 40.0% та 31.3% відповідно) (графіки 4, 6).

Головними чинниками, що обмежували спроможність підприємств нарощувати виробництво, респонденти називали воєнні дії та їх наслідки, брак кваліфікованих працівників та занадто високі ціни на енергоносії, сировину та матеріали (графік 5).

Респонденти послабили свої очікування щодо зростання потреби в позикових коштах найближчим часом (графік 8). Підприємства, які планували брати банківські кредити (40.0% опитаних), надавали перевагу запозиченням у національній валюті. Оцінки умов доступу до банківських кредитів останнім часом стали жорсткіші (графік 9). Занадто високі ставки за кредитами та надмірні вимоги до застави – головні стримуючі чинники залучення кредитних ресурсів (графік 10).

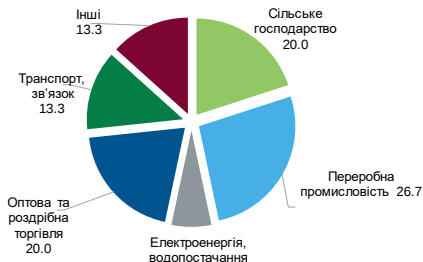
Усі респонденти області зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках (у цілому по Україні – 95.9%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

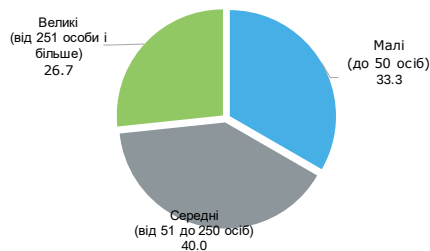
- поточний фінансово-економічний стан підприємств поганий: баланс відповідей – «мінус» 40.0% (у попередньому кварталі – 0.0%), у цілому по Україні – «мінус» 5.8%;
- рівень залишків готової продукції власного виробництва зменшився й є нижчий, ніж нормальний: баланс відповідей – «мінус» 11.1% (у попередньому кварталі – 14.3%);
- підприємства області повинні залучати додаткові виробничі потужності, щоб задовольнити неочікуване зростання попиту: баланс відповідей – «мінус» 13.3% (у попередньому кварталі – «мінус» 18.8%).

Паспорт вибірки^{1, 2}

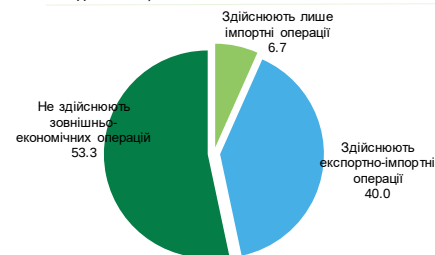
Розподіл респондентів за основним видом діяльності підприємств (за КВЕД), %

Розподіл респондентів за розміром підприємств за кількістю працівників, %

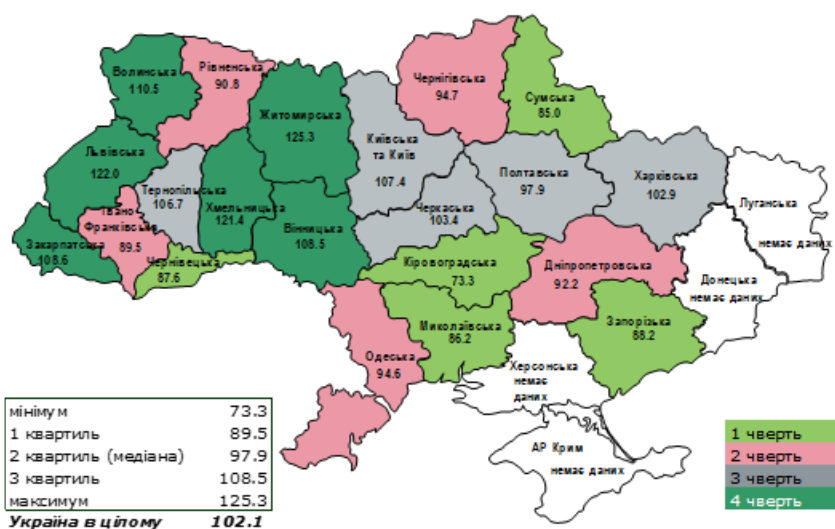

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- період проведення – 03–27 листопада 2025 року;
- опитано всього 15 підприємств;
- репрезентативно за таким видом економічної діяльності, як переробна промисловість.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

*кuartиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значень показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
 **медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

Таблиця. Очікування підприємств Миколаївської області щодо ділової активності (за складовими)

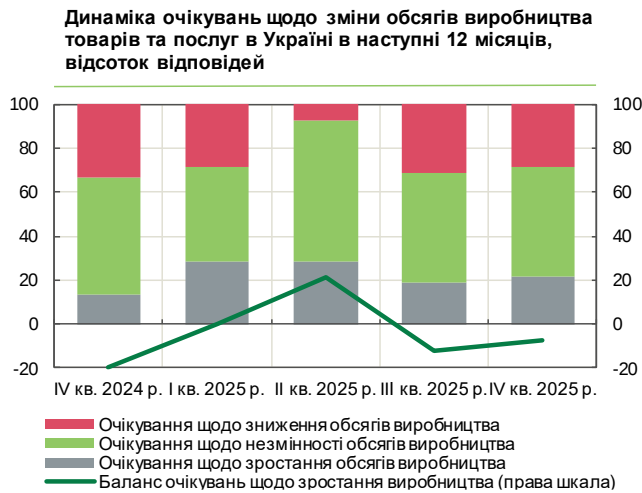
Баланси відповідей, %					
Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	IV кв. 2024 р.	I кв. 2025 р.	II кв. 2025 р.	III кв. 2025 р.	IV кв. 2025 р.
фінансово-економічного стану	0.0	-14.3	-7.1	6.3	6.7
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	6.7	14.3	28.6	-6.3	-6.7
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	-46.2	-41.7	-36.4	-40.0	-33.3
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	-20.0	-14.3	-21.4	-46.7	-21.4
кількості працівників	-13.3	-35.7	-28.6	-21.4	-14.3

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

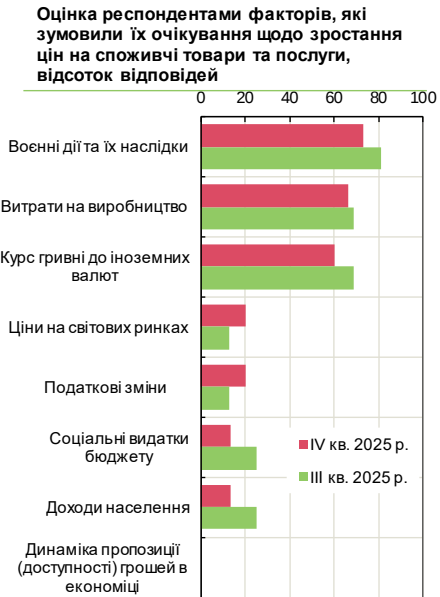
² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

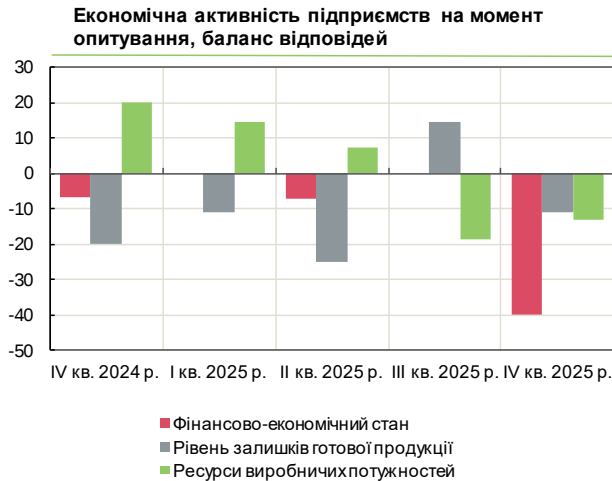
Графік 1

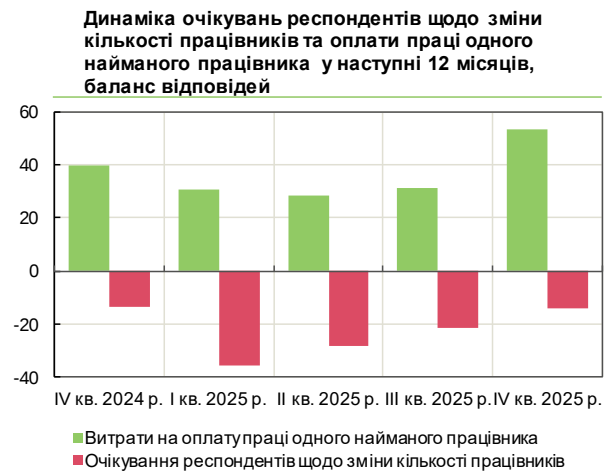
Графік 2

Графік 3

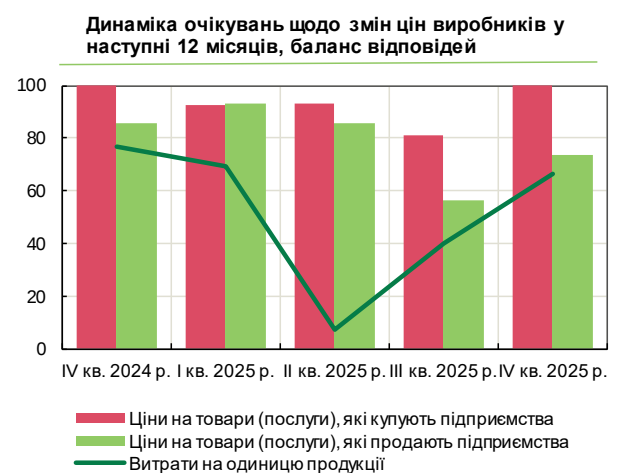
Графік 4

Графік 5

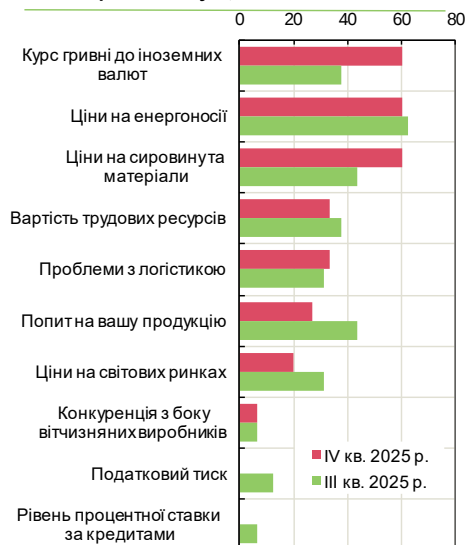

Графік 6

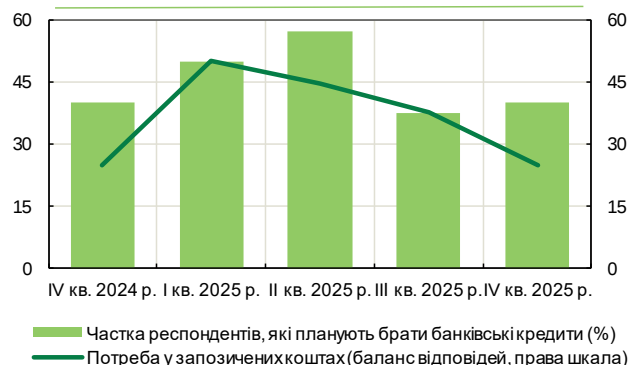
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

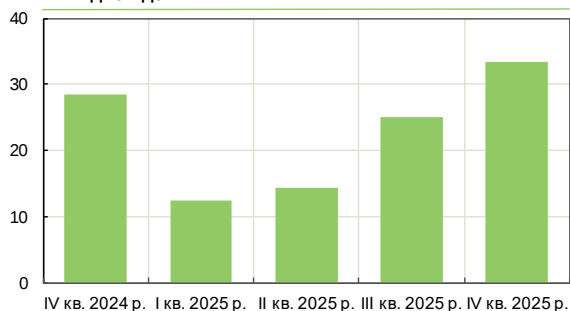
Графік 8

Очікування респондентів щодо потреби в запозичених коштах та плани щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 9

Динаміка оцінок респондентів щодо змін умов отримання банківського кредиту, баланс відповідей*

*Різниця між відсотками відповідей респондентів "стали жорсткішими" та "пом'якшилися"

Графік 10

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

